

डेङ्गु रोग नियन्त्रण गर्ने सरोकारवालाको प्रतिबद्धता

अर्जुन कार्की
बागलुङ

बागलुङमा डेङ्गु रोग नियन्त्रण गर्ने सरोकारवालाहरूले प्रतिबद्धता गरेका छन्।

डेङ्गु लगायत किटजन्य रोगहरू नियन्त्रणका लागि शनिबार बागलुङ नगरपालिका स्वास्थ्य शाखाको आयोजना गरेको अन्तरक्रिया कार्यक्रममा सरोकारवालाहरूले डेङ्गु नियन्त्रणको लागि सहयोग गर्ने प्रतिबद्धता गरेका हुन्। अन्तरक्रिया कार्यक्रममा बागलुङ नगरपालिका १, २, ३ र ४ का जनप्रतिनिधि, कर्मचारी, संघसंस्थाका प्रतिनिधि र ग्यारेजका संचालकहरूको सहभागिता रहेको थियो।

कार्यक्रमको सहजिकरण गर्दै बागलुङ नगरपालिका स्वास्थ्य शाखाका प्रमुख तथा जनस्वास्थ्य अधिकृत रामप्रसाद खनालले नेपालमा पछिल्लो समय डेङ्गु रोगको संक्रमण बढ्दै गएको बताउनुभयो। उहाँले नेपालमा सन् २०१० मा पहिलो पटक डेङ्गुको संक्रमण देखा परेको बताउँदै हाल देशका धेरै जिल्लामा विरामीहरू फेला परेको बताउनुभयो।

शाखा प्रमुख खनालले विश्वमा डेङ्गुको संक्रमण ५० वर्षमा ३० गुणाले बढेको बताउनुभयो। उहाँले डेङ्गुबाट प्रत्येक वर्ष विश्वभर करिब ५ करोड बढी मानिस विरामी पर्ने गरेको र १० देखि २० हजार बढीको मृत्यु हुने गरेको रिपोर्ट रहेको जानकारी दिनुभयो। शाखा प्रमुख खनालका अनुसार आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ मा बागलुङमा ४०१ जनामा संक्रमण देखा परेको र १ जनाको मृत्यु भएको छ। धौलागिरी अस्पतालमा अहिले चार जना डेङ्गुका विरामीहरू उपचाररत रहेको शाखा प्रमुख खनालले बताउनुभयो।

एडिस एजिप्टाई प्रजातिको पोथी लामखुटेको टोकाइबाट मान्छेमा डेङ्गु रोग लाग्ने गर्दछ। यो प्रजातिको लामखुटेको लार्भा लामो समयसम्म पानी जमिरहने

ठाउँमा हुर्कने गरेकाले त्यस्तो ठाउँमा हरेक हप्ता सरसफाइ गर्नुपर्ने शाखाका प्रमुख खनालले बताउनुभयो। उहाँले घर वरपर रहेको टिनको बट्टा, प्लास्टिक, गमला, टायरलगायतमा लामो समयदेखि जमेको पानीमा लामखुटेको लार्भा बाँच्ने गरेकाले यस्तो ठाउँमा जमेको पानी फाल्न आवश्यक रहेको बताउनुभयो।

प्रमुख खनालले बागलुङ नगरपालिकाको बजार क्षेत्रमा रहेका ग्यारेज वरपर धेरै डेङ्गुका विरामीहरू देखा परेकोले बताउनुभयो। उहाँले ग्यारेजमा हुने सवारी साधनका टायरहरू, गमलाहरूमा लामो समयदेखि जमेको पानीमा लामखुटेको लार्भा बाँच्ने गरेको कारण डेङ्गुको विरामीहरू फेला परेको

..... बाँकी ६ पेजमा

बागलुङका २१ रुटको भाडा समायोजन

जननिगरानी संवाददाता
बागलुङ

बागलुङमा २१ वटा रुटमा चल्ने सवारी साधनको भाडा समायोजना गरिएको छ। प्रमुख जिल्ला अधिकारीको अध्यक्षतामा रहेको यातायात भाडादर निर्धारण समितिले यसअघि लिँदै आएको भाडादरमा न्यून शुल्क घटाएर भाडादर कायम गरेको हो।

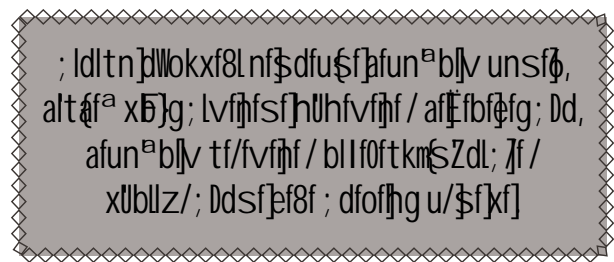
समितिको गतसोमबार बसेको बैठकले मध्यपहाडी लोकमार्गको बागलुङदेखि गलकोट, बुर्तिवाङ हुँदै निसीखोलाको जुग्जाखोला र बोझादोभानसम्म र दक्षिणतर्फ कुश्मीसेरा र हुग्दीशिरसम्मको भाडा समायोजन गरेको हो।

समितिले बनाएको कार्यदलले ल्याएको प्रस्तावमा बसको मात्रै भाडा घटाएर प्रस्तुत गरेको थियो। समितिमा उक्त कुरा खुलेपछि व्यवसायीले न्यूनतम भाडा घटाउन सहमत भएका हुन्। नयाँ निर्धारण भएको भाडा अनुसार सदरमुकामदेखि गलकोटहुँदै बुर्तिवाङ सम्मको ९१ किमी, बुर्तिवाङदेखि १० किमीको बोझादोभान र बागलुङदेखि ९९ किमीको जुग्जाखोलाका लागि रुट कायम भएको छ। त्यस्तै सदरमुकामदेखि

२१ किमी दक्षिणको जैमिनी १ को कुश्मीसेरा र कुश्मीसेराहुँदै राडखानी र बरेड गाउँपालिकाको हुग्दीशिर सम्मको ५३ किमी तथा बागलुङदेखि सिगानाहुँदै हुग्दीशिरको ४१ किमी सडक मात्रै परिमिटमा परेको छ। त्यस बाहेक बागलुङदेखि ताराखोला गाउँपालिका केन्द्र रहेको भातखाने डाँडा सम्मको

बसमा ७ सय ८० रुपैयाँ भाडा तोकिएको छ। यसअघि बसले ८ सय ४० र जिपले ९ सय ८० लेखेपनि १ हजार १ सय भाडा असुल गर्थे।

त्यस्तै २१ किमीको कुश्मीसेराका लागि बसको २ सय २० र जिपको २ सय ६० बनाइएको छ। तर अहिलेसम्म यहाँको लागि जिपले ४ सय

४२ किमी र गलकोटदेखि ताराखोला १८ किमीको मात्रै रुट परिमिट कायम भएको हो। व्यवसायीले यात्रीलाई मनोमानी भाडा लिएका थिए। २१ स्थानको भाडादर समायोजन भएकोमा केही स्थानको यथावत छ भने केही स्थानमा न्यूनतम रकम घटेको हो।

समितिका अध्यक्ष प्रमुख जिल्ला अधिकारी नेत्रप्रसाद सुवेदीका अनुसार सदरमुकाम बागलुङ बजारदेखि ९१ किमीको बुर्तिवाङका लागि जिपमा ९ सय ७० रुपैयाँ र

रुपैयाँ असुल्ये। मध्यपहाडी लोकमार्गकै खण्ड रहेको अक्षेतेका लागि १ सय भाडा तोकिएको छ। यहाँ ७ किमी दुरी छ। यसअघि जिपले यहाँ पुगेको १ सय ५० रुपैयाँसम्म असुल्ये। त्यसबाहेक जिपमा सुल्डाँडा गएको १ सय ३०, घोडाबाँधे गएको ३ सय ५०, नरेठाँटी गएको ५ सय १०, हटिया गएको ५ सय ६०, गलकोटदेखि ताराखोला गएको ३ सय ५०, बागलुङदेखि हरिचौर गएको ६ सय ७०, खरवाङ पुगेको ८ सय तोकिएको छ।

..... बाँकी ६ पेजमा

सृष्टि इलेक्ट्रीक एण्ड मर्मत

जिपपार्क, बागलुङ

विजुलीका सम्पूर्ण सामानहरू मिक्चर, राइसकुकर, हिटर, मोबाइल तथा विदेशी लाइटको चार्जर, क्यालकुलेटर, बिजुलीको तार, बल्ब, होल्डर, सिंगल फेज, ३ फेज वायरिङ गर्नुपर्नेमा हामिलाई सम्झनुहोस्। साथै मोटर T.V., विदेशी लाइट, ग्याँस चुलो लगायत सम्पूर्ण सामानको मर्मत पनि गरिन्छ।

प्रो. जीत बहादुर किसान

Selling Happiness

www.fewabazar.com

मो नं.: ९८६५३३५५००, ९८९३००८८९९

Online Shopping

बालबालिकाप्रति असल व्यवहार गरौं

- afnaflnsfnf0{kofkt ; do lbcfj}pglx?sf]s/f Wofg lbP/ ; gfj}
- pglx?sf]; fj / Joj xf/ ; sf/flds agfcfj}
- afnaflnsfnf0{ : gk / df of u/fj}
- pglx?nf0{cfl dlge{ tfsf]af6f]b}f}cfj}
- afnaflnsfsf]ultij lwsf af/df hfgsf/ agfj}
- pglx?sf]cleefj sklt]sf]cfzf / lj Zjf; nf0{sfod /fvfj}
- afnaflnsfnf0{ ; fdlhs tyf kfl/jfl/s lg0f6df ; xeful u/fcfj}
- kl/jf/sf ; b: oalr dl7fj/ dw/ afjhff
- afn dl: tisd ; sf/flds kefj kf/fj}

gkfn ; /sf/ lj 1 fkg afj}

काठेखोला गतिविधि

धारा माविमा शैक्षिक कार्यशाला गोष्ठी

जननगरानी संवाददाता बागलुङ

विद्यालय सुधार योजना (एसआईपी) निर्माण गर्ने उद्देश्यले बागलुङको एक विद्यालयमा शैक्षिक कार्यशाला गोष्ठी सम्पन्न गरिएको छ । बागलुङको काठेखोला गाउँपालिका-४ तंग्राममा रहेको धारा माध्यमिक विद्यालयमा बुधवार शैक्षिक कार्यशाला गोष्ठी सम्पन्न गरिएको हो ।

शैक्षिक कार्यशालाको उद्घाटन गर्दै जिल्ला समन्वय समिति बागलुङका प्रमुख अमर बहादुर थापाले शिक्षा मानिसको नैसर्गिक अधिकार रहेको बताउँदै हरेक व्यक्तिलाई शिक्षादिलाउनु राज्यको कर्तव्य रहेको बताउनुभयो । 'शिक्षा मानीसको नैसर्गिक अधिकार हो । हरेक व्यक्तिले पढ्न पाउनु उसको अधिकार हो,' उहाँले भन्नुभयो, 'हरेक व्यक्तिलाई शिक्षा दिलाउनु राज्यको कर्तव्य हो र विद्यालय युग बदल्ने ज्ञानको केन्द्र समेत हो ।'

प्रमुख थापाले विद्यालय कला, सिप र सिकाईको उत्प्रेरक र युगको नेतृत्व जन्माउने जननी रहेको बताउँदै मानवता, नैतिकता, प्रेम, आदर्श, विश्वास र असल संस्कृतिको जननी मात्र नभई भोलीको राष्ट्र निर्माणकर्ताहरूको आधारशिला समेत रहेको बताउनुभयो ।

कार्यक्रममा काठेखोला गाउँपालिका वडा अध्यक्ष लक्ष्मण पुन, कार्यपालिका सदस्य एवम काठेखोला गाउँपालिकाका प्रवक्ता टिका संगम वि.क., वडा सदस्य सम्भना थापा, अभिभावक एवम लक्ष्मी मा.वि. धम्जाका शिक्षक दल बहादुर पुन लगायतले मन्तव्य व्यक्त गर्नुभएको थियो ।

जन प्रतिनिधि, समाजसेवी, वि.व्य.स.सदस्यहरु, शिक्षक अभिभावक संघका सदस्यहरु, अभिभावक, शिक्षक एवम प्रतिनिधिमुलक विद्यार्थीहरुको सहभागीता रहेको शैक्षिक कार्यशाला गोष्ठीमा विद्यालयका प्रधानाध्यापक

कमला थापाले विद्यालय सुधार योजनाका लागि गत शैक्षिक वर्षको समिक्षात्मक प्रतिवेदन सहित चालु शैक्षिक शत्रको प्रस्तावित कार्यक्रम प्रस्तुत

गर्नुभएको थियो । विद्यालय व्यवस्थापन समितिका कार्यवहाक अध्यक्ष विष्णु कँडेलको अध्यक्षता, प्रधानाध्यापक कमला थापाको स्वागत मन्तव्य रहेको कार्यक्रमको सञ्चालन शिक्षक नर बहादुर पच्याले गर्नुभएको

थियो । शैक्षिक कार्यशालामा कक्षा नशरी देखि कक्षा १२ सम्मका कक्षा शिक्षकहरुले कक्षागत प्रतिवेदन प्रस्तुत गर्नुभएको थियो ।

sf7y/fihf ufpKfInsf j8f gDa/ % l|x8f Ho]7 gful/sx?sf]3/d}ku} :jf:Yo k/Lif0f ub{;jf:Yosdl{. sf7y/fihf ufpKfInsf] ;xofu / l|x8f/wf/et :jf:Yo ;]f s}b|/sf7y/fihf ufpKfInsf-% j8f sf0f}osf]cf0f}hgdf H]7 gful/s 3/b}f] :jf:Yo k/Lif0f sfo}nd ; fng u/} 3/d}ku} Ho]7 gful/ssf] :jf:Yo k/Lif0f ul/Psf]5 .

काठेखोला गाउँपालिकाको व्यवसायी र उपभोक्ताहरुमा अनुरोध ।

- गुणस्तरीय वस्तु तथा सेवा प्राप्त गर्नु उपभोक्ताको अधिकार हो; प्रवाह गर्नु विक्रेताको कर्तव्य ।
- विना भेदभाव वस्तु वा सेवा खरिद गर्न पाउनु उपभोक्ताको अधिकार हो; प्रवाह गर्नु विक्रेताको कर्तव्य ।
- आफूले प्रदान गर्ने वस्तु वा सेवाको नाम र सोको मूल्यसूचि स्पष्ट रूपमा सबैले देख्ने ठाउँमा राख्ने विक्रेताको कर्तव्य हो; हेर्न पाउनु उपभोक्ताको अधिकार ।
- वस्तु वा सेवा खरिद गर्दा भुक्तानी गरेको मूल्य बराबरको विजक प्राप्त गर्नु विक्रेताको अधिकार हो; आफूले प्राप्त गरेको रकम बराबरको विजक जारी गर्नु विक्रेताको कर्तव्य ।
- खरिद गर्न : चाहेको वस्तु वा सेवाको मूल्य, परिमाण, शुद्धता, गुणस्तर र सेवाको वारेमा सूचित हुन पाउने उपभोक्ताको अधिकार हो ; त्यस्तो सूचना दिनु विक्रेताको कर्तव्य ।
- वस्तु वा सेवाको प्रयोगबाट भएको हानि, नोकसानी विरुद्ध क्षतिपूर्ति पाउने पाउने उपभोक्ताको अधिकार हो ; त्यस्तो त्यस्तो क्षतिपूर्ति दिन विक्रेताको कर्तव्य ।
- खरिद बिक्री गरिने वस्तुमा उत्पादन मिति तथा उपभोग्य मिति उल्लेख छ छैन ख्याल गरी । उपभोग्य मिति समाप्त भैसकेको वस्तु बिक्री गर्नु कानून बमोजिम दण्डनीय अपराध हो ।
- बजारमा कुनै पनि वस्तुको कृत्रिम अभाव सिर्जना गर्नु कानून बमोजिम दण्डनीय अपराध हो ।
- अनुचित मुनाफा राखी वस्तु तथा सेवा बिक्री गर्नु कानून बमोजिम दण्डनीय अपराध हो ।
- खाद्य पदार्थलाई आकर्षक देखाउन अखाद्य रंग वा पदार्थको प्रयोग गर्नु कानून बमोजिम दण्डनीय अपराध हो ।

काठेखोला गाउँपालिकाका जनप्रतिनिधिहरुको सम्पर्क नम्बर

पालिका अध्यक्ष र उपाध्यक्ष	वडाअध्यक्षहरु
<p>अध्यक्ष: राजु थापा (९८२७७७००७)</p> <p>उपाध्यक्ष: तेज बहादुर थापा (९८२११९६४९०)</p>	<p>वडा नम्बर १ अध्यक्ष: सङ्क बहादुर थापा (९८२७९२९८०७)</p> <p>वडा नम्बर २ अध्यक्ष: विद्यापति शर्मा (९८२७९२९८०२)</p> <p>वडा नम्बर ३ अध्यक्ष: कुल बहादुर विक (९८२७९२९८०४२)</p> <p>वडा नम्बर ४ अध्यक्ष: लक्ष्मण पुन (९८२७९२९८०४२)</p> <p>वडा नम्बर ५ अध्यक्ष: रामानन्द कँडेल (९८२७९२९८०४२)</p> <p>वडा नम्बर ६ अध्यक्ष: बृहस्पती शर्मा (९८२७९२९८०४२)</p> <p>वडा नम्बर ७ अध्यक्ष: प्रेम बहादुर जि.सी. (९८२७९२०८४४)</p> <p>वडा नम्बर ८ अध्यक्ष: प्रमानन्द कँडेल (९८२७९२०४६२)</p>
<p>प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत</p> <p>सम्भराज मोतम (९८२७७७००३४)</p>	
<p>प्रवक्ता</p> <p>टिका संगम वि.क. (९८२७७७०००९)</p>	
<p>कार्यपालिका सदस्य</p> <p>देवी थापा मगर ९८२७७७०३६०२</p> <p>मूसा देवी पुन ९८२७७७०३६०२</p> <p>पूर्णमाया सुनार ९८२७७७०३६०४</p> <p>सुनली वि.क. ९८२७७७०३६०४</p> <p>मिता देवी वि.क. ९८२७७७०३६०४</p>	

‘कोपिलाका सुगन्ध’को अन्तर्वस्तु

k: ts ; ldlff

a>lk| fb9sfn

चुइमाड, धनकुटामा बुवा बालकृष्ण अधिकारी ‘धनकुटे’(अक्सिजन कवि) र आमा लक्ष्मी अधिकारीका कोखबाट जन्मिएकी साहित्यकार विन्दु अधिकारी ढकाल नेपाली साहित्यमा कविता, कथा तथा यात्रासंस्मरणका विधाका साहित्यकार हुन् ।

उनको पहिलो कृति ‘विन्दुहरू’ कवितासङ्ग्रह २०७४ मा, २०७७ मा दोस्रो कृति ‘मावली दिदी’ कथासङ्ग्रह प्रकाशन भइसकेको छ भने उनको तेस्रो कृति ‘कोपिलाका सुगन्ध’ (२०८१) संस्मरणसङ्ग्रह प्रकाशित भएको छ । गोरखापत्र संस्थानबाट प्रकाशित हुने मुना बालपत्रिकामा निरन्तर लेखन कार्यमा संलग्न अधिकारी ढकालले यस पुस्तकमा उनन्चास जना व्यक्तित्वहरूको बालसंस्मरण समावेश गरेकी छन् ।

‘कोपिलाका सुगन्ध’मा विविध क्षेत्रमा नाम कमाएका

व्यक्तित्वहरूको संस्मरणलाई प्रस्तुत गरिएको छ ।

नेपाली समाजका अनुकरणीय व्यक्तित्वहरूसँग विगतमा लिएका अन्तर्वार्ताहरूमा उनिएका उनन्चास वटा संस्मरणमा तेह्र जना महिलाका र छतीस जना पुरुषका बाल संस्मरण र अविस्मरणीय घटना अटाएका छन् ।

यस सङ्ग्रहमा छोटोछोटा चट्ट बान्की परेका र चिया सुरुप पिउँदापिउँदै एकै बसाइमा पढी सिद्धयाउने खात्का संस्मरणहरू समेटिएका छन् ।

यहाँ समेटिएका सामाजिक सेवा, चिकित्सा सेवा, चित्रकला, अभिनय, हास्यकला, साहित्य लेखन, सङ्गीत, प्रशासन सेवा, सुरक्षा सेवा, इन्जिनियरिङ, पत्रकारिता, राजनीति, कानून तथा न्यायसेवा, खेलकुद, विज्ञान प्रविधि, शिक्षण, धर्म, अध्यात्म जस्ता क्षेत्रहरूमा ती व्यक्तित्वहरूले आ-आफ्नो जीवन बाँचेका रहेछन् । यसले दर्शाउँछ, जहाँ आफ्नो रुचि र सम्भावना छ, त्यहीं उभिएर समाजलाई अतुलनीय योगदान दिने हो । एउटै क्षेत्रमा सबैले थुप्रिन जरुरी छैन र सम्भव पनि छैन ।

पुस्तकको पहिलो शीर्षक ‘सरदारकी नातिनी अनुराधा कोइराला’का बारेमा लेखिएको छ । कोइरालाका हजुरबा र हजुरआमाले पढनुपर्छ र असल मान्छे, बन्नु पर्छ भनेका कुरा समेट्दै अनुराधा कोइरालाले पढेर काठमाडौंका निजी स्कुलमा पढाएको कुरा समेटिएको छ भने अन्तरजातीय विहेको पारिवारिक प्रसङ्गको चर्चा समेत गरिएको छ । सङ्घर्ष बाटै सफलता प्राप्त हुन्छ भन्ने कुरालाई यहाँ प्रस्तुत गरिएको छ ।

‘परोपकारी त्यो सेवा नै प्रेरणा’ शीर्षकमा आशा सिंहकी गुरुआमाले पत्रलेखनमा गुरुआमा भइदिन तयार भएको मायालुपना प्रस्तुत गर्दै मधेसी समुदायबाट देशकै उच्च पद र प्रतिष्ठा पुग्न सफल भएको प्रसङ्गको चर्चा गरिएको छ ।

त्यस्तै अर्का व्यक्तित्व उर्मिला उपाध्याय गर्गको जीवन कथामा आधारित ‘विदेशीसँग घरजम देशका लागि घाटा’ शीर्षकमा आफ्नो कलाकारिताबाट विश्वविख्यात हुन सफल भएको राजा महेन्द्र सरकाले कला प्रदर्शनी हेरी पाँच गुणा मूल्यमा त्यो पनि फ्रेन्च मुद्रामा राजा महेन्द्रले किनिदिएको चित्रको विषय समेटिएको छ । जसले गर्दा उर्मिलाले पेरिसमा पढ्न जान पाइन् भन्ने प्रसङ्ग जोडिएको छ ।

‘चालिस कटेपछि कक्षा आठमा भर्ना’ भई किटनी मा.वि बाट बाह्र कक्षा पास गरेको कुरा प्रस्तुत गरिएको छ । करिश्मा मानन्धरले उमेर बितकन स्कुल पढ्न खोज्दा खिसीटिउरी सहँदै भए पनि पढाइलेखाइ जारी राखेको प्रसङ्गबाट पढ्ने इच्छाशक्तिलाई कसैले छेक्न सक्दैन भन्ने कुरालाई प्रस्तुत गरिएको छ ।

त्यस्तै ‘त्यो बेला साथीहरूको प्रस्तुति हेरेर रमाए’ शीर्षकमा गायक तथा सङ्गीतकार कालीप्रसाद बाँस्कोटाले सङ्गीत सँगसँगै इन्जिनियरिङ पढाइ सिद्धयाएको कहानी प्रस्तुत गरिएको छ भने जैसीदेवलमा भाडाको एउटा कोठामा थान्का बनाउने दाजुहरूसँग पढ्न बसेका कुलमान घिसिङको प्रसङ्ग ‘अङ्ग्रेजी बोर्डिङमा पढ अब’ शीर्षकमा उनले भोगेका ती दिनहरूलाई प्रस्तुत गरिएको छ ।

‘जाँगे नहुँदा स्कुल गइने’मा कृष्णचन्द्र शर्माले केटाकेटीमा अग्लो डिलमा चिप्लेटी खेल्दा फटाएको जाँगेको स्मरणीय बाल्यकालको चर्चा गरिएको छ ।

‘आज त सन्सरबार होइन’ संस्मरणमा प्रा.डा. कृष्णहरि बरालको आमाले पढ पढ भन्दा भर्किएको, लगत्तै आमाले मृत्यु भएको दारुण कथा प्रस्तुत गरिएको छ । ‘सिकाइको नाममा मार्चपासजस्तो मात्र हुन्थ्यो’ शीर्षकमा केदार घिमिरे (माने बूढा) हरूलाई विद्यालयमा पढाउने भन्दा लाठी बोकेर पढ पढ भन्दै कुटिरहने शिक्षकको चर्चा गरिएको छ ।

बिन्दु अधिकारी ढकाल

‘कक्षाकोठामा हाँसो गुञ्जयमान भएको त्यो क्षण’ शीर्षकमा नेपाल ललितकलाका प्राज्ञ बनेकी साहित्यकार गङ्गा सुवेदीले सानै बेलामा प्रौढामाथि गरेको सहयोग, छोरा र छोरीलाई पढाउन भेदभाव नगर्ने उस बेलाकी आमाले प्रसङ्ग प्रस्तुत गरिएको छ ।

गङ्गाप्रसाद उप्रेतीको जीवनसङ्घर्षको संस्मरणलाई ‘ठेकीवेठी प्रथा रोक्न विशेष अभियान चलायौं’मा समेटिएको छ । गाउँमा बनिस्केको नयाँ काठे स्कुल भवन अचानक आगो लागेर खरानी बनाउने तत्कालीन समयका फटाहाहरूका राजनीतिलाई समेत प्रस्तुत गरिएको छ ।

‘नच्यालुपने रचना च्यातेर खेर फालें’ शीर्षकमा गीता केशरीका बारेमा लेखिएको छ । काठमाडौंमा जन्मेकी केशरीले तेह्र वर्षको उमेरमा स्कुल गएको कुरादेखि वायुसेवा निगमको जागिरदेखि क्षेत्रीय प्रबन्धकसम्मका कथालाई प्रस्तुत गर्दै फुपूहरूले घरमा डरले लुकीलुकी साहित्य लेखेको कुरालाई प्रस्तुत गरिएको छ ।

‘प्रतियोगिता जित्न सामान्य ज्ञानका किताब रातभरि पढें’ भन्ने शीर्षकमा गुणराज लुईटेलले बालखामा पहिलो पल्ट पूरै वाक्य पढिदिँदा परिवारमा एककासि छाएको खुसीको पल समेतलाई संस्मरणमा प्रस्तुत गरिएको छ । विभिन्न क्षेत्रमा सङ्घर्ष गर्दागर्दै पत्रकारितामा अब्बल बन्न पुगेको गुणराज लुईटेलका इतिवृत्तलाई यस शीर्षकमा समेटिएका छन् ।

गंगालाल राष्ट्रिय हृदय केन्द्रका कार्यकारी निर्देशक डा. चन्द्रमाण अधिकारीको संस्मरण लेखिएको ‘मेरो हातले भाइलाई रगतपच्छे बनाएँ’ शीर्षकमा जुम्ल्याहा बालखा भाइको टाउको पसानीले हानेर घाइते बनाएको घटनालाई प्रस्तुत गरिएको छ । स्कुल पढ्दा सामान्य स्तरको विद्यार्थी रहेको तर चाहिने कुराको सही व्यवस्थापन गरेर पढेको कुरालाई वर्णन गरिएको छ ।

रिल जीवन बाहिर एसएलसी पास गरेका जितु नेपाल मुन्द्रेले जीउको उचाइका कारण पटकपटक अरूबाट वेहोरेको तिरस्कारसहित कलाकारिताको पाटोमा भोग्नुपरेका विविध सङ्घर्षका कथालाई प्रस्तुत गरिएको छ ।

‘भद्रअवज्ञामा सिस्नोपानी लगाइयो’ संस्मरणमा ढुण्डीराज शास्त्री जो हाल वरिष्ठ राजनीति तथा सामाजिक चिन्तकका रूपमा चिनिएका शास्त्रीले केटाकेटी छँदै वि.सं.२००६ सालतिर एकादेशका राजा एकादेशकी रानी भन्ने गीत गाउँदा गुरुले पिटेको घटनालाई सम्झन पुगेका छन् ।

यस्तै ‘पशुपति आर्यघाट ओछ्यान भयो मेरो’ शीर्षकमा तिलबहादुर कार्कीले नौ वर्षको उमेरमै मर्न भनेर घर छोडेर हिँडेको र सात पटकसम्म विष सेवन गर्दा पनि नमरेको कुरालाई समेटिएको छ । ‘साथी नहुँदा पढाइ नै छाड्नुपर्यो’मा दिनेशकुमार थपलिया कक्षा तीनको परीक्षामा पास गरेको सूचीमा नाम नसुनेको तर अन्ततः होल फस्टमा नाम आएको सुन्दा पाएको खुसीका कुरा, ‘स्कुल पुग्दा टिफिन टाइम भइसकेको रहेछ’ शीर्षकमा डा. निलम ढुङ्गाले अङ्ग्रेजी सिक्न लगातार गरेको सङ्घर्ष गरेको प्रसङ्गसँगै सङ्घर्षबाटै नेपाल राष्ट्र बैंकको डेप्टी गर्भनर बन्न सफल भएका कुरा, कलेज नघाई डबल एम.ए गरेका साहित्यकार परशु प्रधानले चन्द्रमाको उज्यालोमा बरन्डामा बसेर पढ्नुपरेको अवस्थाको चित्रण यस कृतिमा गरिएको छ ।

पारस खड्काले विहान दश बजेसम्म परीक्षा सिद्धयाएर सरासरी क्रिकेट मैदान कीर्तिपुर पुगेर हड्कड विरुद्ध खेलेको अन्तर्राष्ट्रिय म्याचको संस्मरणलाई ‘म मैदान नपुग्दै मेरो हजुरबा

पुगिसक्नुभएको हुन्थ्यो’ शीर्षकमा समेटिएको छ ।

त्यस्तै, प्रकाश सपुत कहिले साहित्यकार, कहिले हिरो त कहिले पत्रकार भन्छु भन्दै बाल्यकालमा गरेका क्रियाकलापलाई सम्झदै ‘हिरो बन्न बारीका कान्ताबाट हाम्फाल्यौं’ भन्ने प्रसङ्गमा समाविष्ट छ ।

‘नागकन्या भनेर ढोग गर्नुहुन्थ्यो’ शीर्षकमा जापानका लागि नेपाली राजदूत समेत बन्न प्रतिभा राणालाई पढ्नुपर्ने तेह्र वर्षको कलिलो उमेरमा विहे गरिदिएपछि राजा महेन्द्रले किन हतार गरेको भनेको प्रसङ्ग समाविष्ट छ ।

भाग्यमानी छोरी उद्योग वाणिज्य महासंघको अध्यक्ष बन्न सफल महिला उद्यमी भवानी राणाले बाल्यकालीन अवस्थामा होस्टेलमा राति भोगटे सुत्तला चोरेर खाँदा भोलिपल्ट तिघामा खाएको कूटाइको चर्चा समेटिएको छ ।

त्यस्तै कोपिलाका सुगन्धको पच्चिसौं शीर्षक ‘अङ्ग्रेजीलाई गाइखाने विद्या भनिन्थ्यो’मा भेषराज कँडेलले पढ्दा गाउँलेले भारतबाट शिक्षक खोजेर ल्याएपश्चात् सुधिएको पढाइ र वि.सं. २०२९ को एसएलसी बोर्डको विजेताका रूपमा पाएको खुशीसँगै सङ्घर्षको निरन्तरताबाट नेपाल टेलिकमको अध्यक्षसमेत बनेको प्रसङ्गको चित्रण गरिएको छ । ‘स्कुल पढ्दा विभिन्न जनावरको आवाज निकाल्यौं’ शीर्षकमा हास्य कलाकार मनोज गजुरेलले पहिलो पल्ट कुसुमे रुमाल फिल्मको ‘तिमी नभए जिन्दगानी’ बोलको गीतलाई प्यारोडी बनाएपछि जीवनमा खुलेको नयाँ यात्रा र हालको उच्च स्थानको चर्चा गरिएको छ ।

‘राँको बालेर घर जान्थेँ’ शीर्षकमा नेपाल राष्ट्र बैंकको गर्भनर बन्न सफल महाप्रसाद अधिकारीले विद्यालयमा पढाउने म्याथ शिक्षक नभएपछि अप्सनल म्याथ पढ्न नपाएको कुरालाई संस्मरणलाई प्रस्तुत गरिएको छ । ‘किताबको अनुहार देखेकै तेह्र वर्षमा’ भन्ने शीर्षकमा महावीर पुनलाई बुवाले पढाउँछु भन्दै म्याग्दीबाट चितवन भारेको कथा, ‘अक्षरसँग मित्रता धोका हुँदैन’ शीर्षकमा पूर्वप्रधानमन्त्री माधवकुमार नेपालले स्कुले जीवनमै कोर्सबाहेकका एक हजार किताब पढिसिद्धयाएको कहानी, ‘ज्ञान ज्योतिका धनी’ शीर्षकमा प्रा.माधवप्रसाद आचार्यले आँखाको ज्योति गुमाएर पनि पढ्न र पढाउन नछाडेको सङ्घर्ष नालीबेली समेटिएको छ ।

दलित समुदायमा जन्मेर निजामती सेवामा सचिव बन्न सफल मानवहादुर विश्वकर्माको संस्मरणमा ‘मन्दिरमा किताब फालिदिँदा समेत हरेस खाइने’ भन्दै निरन्तरको अध्ययन र सङ्घर्षबाट परिचित हुन पुगेको प्रसङ्ग, ‘मेरो सफलताको कथा बोजूको व्यथा’मा मेलिना राईलाई विपन्न हजुरआमाले गायिका बनाउन खेलेको त्यो भूमिका, ‘सजाय भनेर डराएको त पुरस्कार रहेछ’ शीर्षकमा पूर्व शिक्षामन्त्री मोदनाथ प्रश्रितलाई केटाकेटीमा सजाय दिन भोकै राखिएकोमा कविता लेखेर उल्टै पुरस्कार पाएको क्षणलाई सम्झेर कुरालाई प्रस्तुत गरिएको छ ।

‘हाँडीको पिँधको धुलोबाट मसी तयार गर्थेँ’ शीर्षकमा यादव खरेल पढ्न भनेर मधेस जाँदा पहिलो दिन स्कुलमा राष्ट्रिय गीत भन्दै सुनेको ‘जन गण मन अधिनायक जय हे, भारत भाग्य विधाता’ बोलको गीतको संस्मरण गर्न पुगेका छन् ।

‘मेरा कति साथी हिँड्न नसकेर बाटामा रोएर बस्थे’ शीर्षकमा वरिष्ठ चिकित्सक डा. यादवकुमार भट्ट स्कुलबाट पढाइ यात्रामा जाँदा त्रिशूलीतिर हिँड्न नसकेर रोएर बसेका उनका साथीहरूलाई सम्झन पुगेका कुरालाई समेटिएको छ । ‘भकारीमा थुनेपछि पाठ बुझाउन तयार भएँ’ शीर्षकमा उमेर छिप्ने पनि युवराज सङ्गैलाले नपढेर परिवार र गाउँमा सबैलाई हैरान बनाएका कथा समेटिएको छ ।

‘दिल्ली दूतावासमा रहँदाको त्यो प्रसङ्ग’मा राजेश हमालले प्रचारको इच्छाविपरीत अड्की लिएर अभिनय जोड्न गरेको कहानी, ‘गरिव अभिभावककी सन्तान राधिका शाक्य’ले आफन्तले हेपेपछि पढ्न कसिसएको प्रसङ्गमा बालापनमा धेरैबाट पाएको हेपाइका बाबजुद गरेको पढाइ, राष्ट्रिय गीतका रचनाकारको ‘सयौं थुँगा फूलका हामी एउटै माला नेपाली’ शीर्षकमा व्याकुल माइलाले स्कुल नगएर सुनकोसीमा बरालिएको समय, ‘त्यो दिनदेखि विद्यालयबाट भाग्ने काम गरिएन’ भन्ने शीर्षकमा शङ्करप्रसाद कोइरालाले पौडी खेल्दा लुगा कसैले लुकाई दिनाले पाएको हन्डर, ‘दाजु दिदीको प्यारो भाइ म’ शीर्षकमा शशी शाहलाई अछुत जस्तो ठान्दा पनि केदारभक्त माथेमा जस्ता बालसखाले कला क्षेत्रमा लाग्न दिएको उत्साहको प्रस्तुति पाइन्छ ।

त्यसैगरी ‘स्कुल पुग्न जंगलको बाटो हिँड्नुपर्थ्यो’ शीर्षकमा डा. शान्तराज सुवेदीले स्कुले शिक्षा लिन खेपेको कष्ट, ‘पल्टनको जागिर त्यागेर स्कुल भर्ना भएँ’ शीर्षकमा शेरबहादुर कुँवर केसीले लाहुरे जीवन चटक्क छाडेर स्कुल पढ्न सुरु गरेको कथा, ‘विश्वप्रख्यात हार्वर्ड विश्वविद्यालयमा पढ्ने अवसर’मा सपना प्रधान मल्लले सामान्य विद्यालयमा पढेर पनि हार्वर्ड विश्वविद्यालयसम्म पुगेको सफलता, ‘नौ कक्षा पढ्दै टेलिभिजनमा अन्तर्वार्ता’मा सर्वेन्द्र खनालले पढाइका अलावा खेलकुदमा राखेको चाख, ‘कलाकारको क माथि थाहा थिएन’ शीर्षकमा सीताराम कट्टेल धुर्मसले विद्यालयमा प्रहसन गर्दा साधुवादको साटो शिक्षकबाट पाएको पिटाइ, शिक्षक .....

बाँकी ६ पेजमा

विश्व वातावरण दिवसमा बक्तृत्वकला

जननिगरानी संवाददाता
बागलुङ

विश्व वातावरण दिवसको अवसरमा बागलुङमा बक्तृत्वकला प्रतियोगिता सम्पन्न भएको छ । नेपाल रेडक्रस सोसाइटी बागलुङ जुनियर/युवा रेडक्रस समितिको आयोजनामा वातावरण संरक्षणमा जुरेस/युरेसको भूमिका विषयक बक्तृत्वकला प्रतियोगिता सम्पन्न भएको हो । प्रतियोगितामा २३ वटा विद्यालयका विद्यार्थीको सहभागिता रहेको थियो । उक्त बक्तृत्वकला प्रतियोगितामा यु.एस एकेडेमीका रोजी थापा प्रथम, अमर आदर्श मा.विका प्रान्जल पौडेल द्वितिय, कालिगण्डकी आवासीय मा.विका संगम क्षेत्री तृतीय तथा चिल्ड्रेन लाइफ बोर्डिङ स्कूलका विजया

शर्मा र गुराँस विद्या सदनका सुहानी खत्रीले सान्त्वना स्थान हासिल गर्नुभएको छ । प्रतियोगिताको उद्घाटन पछि बोल्दै बागलुङका प्रमुख जिल्ला अधिकारी नेत्र प्रसाद सुवेदीले विद्यार्थीले वातावरण मात्र नभएर हरेक समस्याको वकालत गर्न सक्नु पर्छ तथा नेतृत्व र व्यक्तित्व

विकासका लागि बक्तृत्वले क्षमता र आत्मबल बढाउन थप सहयोग पुगेको बताउनुभयो । उहाँले व्यक्तिगत होस वा प्राकृतिक विपद् पूर्व तयारी रहनु पर्ने बताउनुभयो । प्रजिअ सुवेदीले हरेक विपद् आइपर्दा जुरेस र युरेस सक्रिय हुन जरूरी रहेकोमा जोड दिनुभयो । कार्यक्रममा राष्ट्रिय

अनुसन्धान विभाग बागलुङका प्रमुख जयेन्द्र उपाध्याय, पुर्व उप-मन्त्री चुडामणी शर्मा, नेशनल प्यावसन बागलुङ नगरका अध्यक्ष निशान खड्का लगायतले मन्तव्य व्यक्त गर्नुभएको थियो ।

'हाम्रो भूमि, हाम्रो भविष्य' नाराका साथ मनाईएको विश्व वातावरण दिवसका अवसरमा आयोजित कार्यक्रम नेपाल रेडक्रस सोसाइटी बागलुङका सभापति जगन्नाथ आचार्यको अध्यक्षता, निवर्तमान सभापति जब्बर बहादुर लामिछानेको स्वागत तथा कोषाध्यक्ष तथा जुनियर/युवा रेडक्रस समिति संयोजक जीवननाथ शर्माको सञ्चालनमा सम्पन्न भएको थियो । बागलुङ जिल्लाभर ८० भन्दा बढि जुरेस र युरेस सक्रिय रहेको छ ।

साप्ताहिक खेलकुद खबर

नेपाल महिला साफको समूह 'बी' मा

काठमाडौं - आउँदो अक्टोबरमा नेपालमा हुने साफ महिला च्याम्पियनसिप २०२४ मा नेपाल समूह बी मा परेको छ । ढाकामा इ कार्यक्रमका बीच सम्पन्न समूह विभाजनमा नेपाल समूह बी मा परेको हो ।

च्याम्पियनसिप २०२४ को आयोजक नेपाललाई स्वीकृत गरेको हो । प्रतियोगिता अक्टोबर १७ देखि ३० सम्म काठमाडौंको दशरथ रंगशालामा हुने तय भएको छ ।

नेपाल प्रतियोगिताको समूह बी मा रहेको छ । नेपालको समूहमा श्रीलंका, भुटान र माल्दिभ्स रहेका छन् । यस्तै समूह ए मा पाँच पटकको विजेता भारत, साविक विजेता बंगलादेश र पाकिस्तान रहेका छन् ।

२०२२ मा भएको पछिल्लो संस्करण पनि नेपालले नै आयोजना गरेको थियो । सो संस्करणमा नेपाल फाइनलमा बंगलादेश विरुद्ध पराजित भएको थियो । सो खेल बंगलादेशले ३-१ ले जितेको थियो । भारतले अहिलेसम्म पहिलो ५ संस्करण जितेको छ भने नेपाललाई चार पटक र बंगलादेशलाई एक पटक फाइनलमा हराएको छ ।

सोमबार बसेको साफ प्रतियोगिता समितिको बैठकले साफ महिला

पटक फाइनलमा हराएको छ ।

बागलुङ सेमिफाइनलमा

बागलुङ - गण्डकी प्रदेशस्तरीय पुरुष फुटबल प्रतियोगितामा बागलुङले विजयी सुरुवात गरेको छ ।

शनिवार पोखरा रङ्गशालामा भएको खेलमा बागलुङले पर्वतविरुद्ध ४-० ले जितेको थियो ।

एमाले बडिगाड गाउँ कमिटीको अध्यक्षमा आचार्य सर्वसम्मत निर्वाचित

जननिगरानी संवाददाता
बागलुङ

नेकपा एमाले बडिगाड गाउँ कमिटीको अध्यक्षमा पुनः कमलराज आचार्य चयन हुनुभएको छ । गाउँ कमिटीको दोस्रो गाउँ कमिटीको अधिवेशनले आचार्यको नेतृत्वको ५१ सदस्यीय गाउँ कमिटी सर्वसम्मत चयन गरेको हो । आचार्य गाउँ कमिटीको प्रथम अधिवेशनबाट पनि अध्यक्षमा निर्वाचित हुनुभएको थियो । कमिटीको उपाध्यक्षमा दिन बहादुर केसी,

सचिवमा भविन्द्र बुढाथोकी र उपसचिवमा मिन कुमारी माझी र पार्वती घर्ति सर्वसम्मत निर्वाचित हुनुभएको छ । कलक्टर र भुगोलसमेत गरेर ५१ जना सदस्य सर्वसम्मत

चयन भएका हुन् । यस्तै लेखा समितिको संयोजकमा यस्दै दोस्रो अधिवेशनले लेखा समिति अध्यक्ष, सचिव र सदस्य समेत सर्वसम्मत चयन गरेको छ । गाउँ कमिटीको दोस्रो

अधिवेशनको नेकपा एमालेका पोलिटब्युरो सदस्य एवं पूर्वमन्त्री जगत विश्वकर्माले उद्घाटन गर्नुभएको थियो । अधिवेशनमा बडिगाड गाँउपालिकाका १० वडाबाट १ सय ७ जना प्रतिनिधिले सहभागिता जनाएका थिए ।

दोस्रो अधिवेशन अधि बडिगाड गाँउपालिकाको वडा नं. ४ जलजला र वडा नं. ८ रणसिंहकिटेनीमा नव वडा कमिटी गठन गरिएको र अन्य वडामा समेत कमिटी गठनको तयारीमा रहेको समेत गाँउ कमिटी अध्यक्ष आचार्यले जानकारी दिनुभयो ।

बीस बर्ष पुराना मुद्दाका फाईल अनुसन्धान गर्दै प्रहरी

नरुंग कार्की बागलुङ

रुपा गौतम हत्याको अनुसन्धान जारी छ: प्रति भण्डारी

विजय प्रहरी कार्यालय बागलुङले विगत दुई दशकदेखि किताब नसारीका मुद्दाका फाईल खोलेको छ । अनुसन्धान पुग्न नसकेको भन्ने उपाध्यक्ष विजय प्रहरीले जानकारी दिए ।

विगत प्रहरी कार्यालय बागलुङले विगत दुई दशकदेखि किताब नसारीका मुद्दाका फाईल खोलेको छ । अनुसन्धान पुग्न नसकेको भन्ने उपाध्यक्ष विजय प्रहरीले जानकारी दिए ।

नेकपा एमाले विभाजनको विपक्षमा बागलुङका जनप्रतिनिधि

अब विश्वभरका पसपसका समाचार तपाईंको हातमा

www.khabarway.com
www.janamigrami.com

अब विश्वभरका पसपसका समाचार तपाईंको हातमा

www.khabarway.com
www.janamigrami.com

अक्षर

विचार पुऱ्याउनु जरुरी हुन्छ । मैले चिनेको एक बहिनीले बेबी सावर गरेका तस्विरहरू पोस्ट गरिन् । उनले राखेका तस्विरहरूमा ८-१० जना व्यक्तिले उनको पेटमा प्रेमपूर्वक स्पर्श गरिरहेका थिए । तस्विरहरू हेर्दा लाग्थ्यो कि सञ्जालमा हाल नै उनीहरूले त्यो अभिनय गरिरहेका छन् । बहिनीलाई साँच्चै हौसला प्रदान गर्ने र आत्मीय शुभकामना दिइएको त्यहाँ देखिँदैन । तस्विरहरू नियालेर हेर्दा यस्तो महसुस हुन्छ कि बहिनीको गर्भावस्थालाई मजाक बनाइएको छ । मानौं, बहिनीले पेटभित्र आफ्नो बच्चा होइन, कुनै खजाना सजाएर राखेकी छन् ।

यो सबै सामाजिक सञ्जालमार्फत भित्रिएको पाश्चात्य संस्कृतिको उपज नै हो । मैले यो भन्न खोजेको होइन कि महिलाहरू गर्भावस्थामा निरीह भएर बस्नुपर्छ र घर बाहिर निस्किएर रमाउनु हुँदैन । अवश्य पनि गर्भावस्थालाई खुनेर, मनैदेखि खुशी भएर रमाउन पाउनु महिलाहरूको नैसर्गिक अधिकारभित्र पर्छ, तर रमाउनुको अर्थ सामाजिक सञ्जालमा निजी तस्विरहरूको विस्कन लगाउनुमात्र होइन । शहरिया र आधुनिक महिलाहरूले आजभोलि पार्ट-पार्ट गर्दै धेरै दिनसम्म बेबी सावर मनाउन थालेका छन् । एक प्रकारले गर्भावस्थाको बजारीकरण भइरहेको छ । पार्टी प्यालेसदेखि बुटिकहरूसम्मलाई फलिफाप छ, तर यस्ता समारोहमा आपसी हार्दिकता र आत्मिक खुशीभन्दा पनि हाहाहुहुमात्र देखिन्छ । आमा बन्न लागेकी महिलाको स्वास्थ्य सवेदनशीलतामा कसैको पनि ध्यान पुगेको हुँदैन । चर्को स्वरमा गीत बजाउने, नाच्ने, होहल्ला गर्ने र टिकटक बनाउने, सबैको चासो यति नै हुन्छ ।

गर्भावस्थाको उत्सव

मनाउन हाम्रो आफ्नै मौलिक संस्कार नभएको होइन । गर्भवती महिलालाई दही च्यूरा खुवाउने चलन परम्परादेखि चल्दै आएको छ, तर अहिले यो चलनलाई तोडमोड गरेर बेबी सावरमै मिसाउन थालिएको पाइन्छ । विगतमा महिलाहरू गर्भवती हुँदा उनीहरूको मानसिक स्वास्थ्य तथा अन्य कुराहरूमा विशेष ध्यान दिइँदैनथ्यो । गर्भवती महिलाहरूले आफ्नो पेटलाई ढाकेर राख्नुपर्छ भन्ने मान्यता थियो । माइती पक्षका आफन्तहरू विभिन्न मिष्ठान्न तथा खानेकुरा, फलफूल तथा लुगाफाटो लिएर गर्भवती चेलीलाई भेट्न जान्थे । हौसला तथा आत्मबल प्रदान गर्थे । उनको कुरा सुनिदिने तथा उनलाई सल्लाह सुभाष दिने गर्थे । सासू-ससुराको खटन र दलनमा परेका महिलाहरू आफ्नो माइती भेट्न पाउँदा र आफ्नो दुःख बाँड्न पाउँदा प्रफुल्लित हुन्थे, तर आजभोलि यस्तो अवस्था छैन । पहिले जस्ता बुहारीले घरपरिवारभित्र दबिएर बस्नुपर्दैन । हातमा मोबाइल भएपछि माइतीलाई आफ्नो सुखदुःख सुनाउन पनि कुनै आइतबार पर्खिनु पर्दैन । त्यसैले पनि दही च्यूराको चलन अप्रासंगिक भएको पो हो कि ?

बेबी सावर मनाउनुमा पनि कुनै समस्या होइन, तर उत्सव मनाउने बहानामा अपाच्य ढंगले रमाइलो कम तर देखावटीपन बेसी हुँदै जानु ठूलो समस्या हो । महिलाहरूले खुशी भएर बाँच्न पाउनुपर्छ । महिलाहरू दबिनु हुँदैन, अधिकारबाट वञ्चित हुनुहुँदैन, तर उत्सव मनाउने नाममा उनीहरू समस्यामा पनि पर्न हुँदैन । उनीहरूको जीवनको एकदम सुन्दर र महत्वपूर्ण अवस्थालाई कसैले मजाक बनाउन नपाऊन् । महिला सशक्तीकरण भनेको महिलाहरूले आफ्नो निर्णय क्षमता विकास गर्नु तथा

निर्णायक तहमा उनीहरूको भूमिका हुनु हो । उनीहरूको आवाजलाई सुनिनु, नीति निर्माण तहमा उनीहरूलाई पुऱ्याउनु तथा उनीहरूको सर्वाङ्गीण विकासमा जोड दिनु हो । यो सबै हुन उनीहरू शारीरिक तथा मानसिक रूपमा तन्दुरुस्त हुनु जरुरी छ । महिलाहरूको सर्वाङ्गीण तथा चौतर्फी विकासको लागि घरपरिवार, सामाजिक संरचना तथा राज्यको नीति तथा संरचनाले महत्वपूर्ण भूमिका खेल्छ । यो लेखको आशय कुनै पनि महिला या पुरुषको विरोध गर्नु होइन । महिला-पुरुष दुवै समान छन् । समाज तथा राष्ट्रको हरेक पक्षको विकासको लागि महिला र पुरुष दुवै एकजुट भएर अगाडि बढ्नुपर्छ । उनीहरूले बराबर मात्रामा अधिकार, अवसर तथा अन्य पहुँच पाउनुपर्छ । तबमात्र सिंगो राष्ट्रको विकास हुन्छ ।

हाम्रो समाजले अबै पनि महिलाहरूको शारीरिक तथा यौनिक विषयलाई गलत ढंगले हेर्छ । त्यसमा महिलाहरूले सतर्कता अपनाउनुपर्छ र आफ्नो परिवेश र आफू बसेको समाज सुहाउँदो तरिकाले कार्यहरू गर्नुपर्छ । महिलाविना सुष्टिको कल्पना पनि गर्न सकिँदैन । कुनै पनि महिला आमा बन्नु भनेको संसारमै सबैभन्दा सुन्दर अनुभूति हो । महिला गर्भवती हुनु भनेको उनले यो संसारमा नयाँ मानिसलाई भित्र्याउनु हो । कुनै पनि गर्भवती महिला सामाजिक सञ्जाल वा विभिन्न तवरबाट मानसिक रूपमा शिकार नबनुन भन्ने यो लेखको मुख्य अभिप्राय हो । मुख्य कुरा भड्किलो, देखावटी र देखासिखी संस्कारको अन्त्य हुनुपर्छ ।

नेपालप्रेसबाट साभार ।

संज्ञा

बन्छु भन्ने सुनिल पोखरेलले स्कूल पढ्दै शिक्षक हुन सार्ने रहर थियो भन्ने शीर्षकमा साथीको सङ्गतले गर्दा

अभिनयमा स्थापित भएको कथा, न्याय क्षेत्रमा सर्वोच्च पदमा पुग्न सफल 'सानोमा मलाई केटो भन्थे' शीर्षकमा सुशीला कार्कीले अदालतमा पहिलो पल्ट गरेको बहस सफल हुँदा बुबालाई त्यो खबर सुनाउन त्यही राति गरेको यात्रा तथा 'असफलता नै असफलताको सूत्र' शीर्षकमा हरिवंश पुराण बुबाले लिएपछि जन्मेका हरिवंश आचार्यको पढाइमा निरन्तर असफलता तर पनि अभिनयमा पाएको निरन्तर सफलतालाई समेटिएको छ । हाल विभिन्न क्षेत्रमा सफल रहेका तथा समाजमा नाम कमाएका व्यक्तिहरूले बाल्यकालीन समयमा गरेका प्रयत्न, सङ्घ र अभावका प्रसङ्गलाई यस पुस्तकमा समेटिएको छ । सरल भाषाशैलीमा लेखिएको यस पुस्तकले सानैदेखि सङ्घर्ष गर्नेहरू मात्र सफलताको शिखरमा पुग्न सफल भएका छन्, हुनेछन् भन्ने प्रेरणा प्रस्तुत गरेको छ । मानिस सफल होइन असल बनेर समाजका निम्ति अनुकरणीय व्यक्ति बन्नुपर्छ भन्दै सन्देश दिन यस कृतिको संरचनागत आयाम ३०७ पृष्ठमा समेटिएको पुस्तकको मूल्य रु. ६५० रहेको छ । प्रकाशक ऋषिका ढकाल रहेको यस पुस्तकले समाजका गन्यमान्य मानिसका बारेमा जान्न चाहनेका आवश्यकता पूरा गरिदिन्छ, पुस्तक पठनीय तथा सङ्ग्रहनीय रहेको छ ।

साहित्यपोष्टबाट साभार ।

afun^a sf

सदरमुकामदेखि रत्नेचौरको ९०, बेनीको १ सय ३५ भाडा तोकिएको छ । सदरमुकामदेखि सिधै अर्गल गएको भने ६ सय ३५ रुपैयाँ भाडा कायम गरिएको छ । भाडा नतोकिएका दर्जनौँ स्थानमा भने रुट परामिट

नभएको हो । प्रदेश सवारी तथा यातायात व्यवस्था ऐन २०७६ ले परमिट भएको स्थानको मात्रै समितिमार्फत भाडादर कायम हुने व्यवस्था गरेको छ । दररेट कायम भएपछि बढी असुल गरेको वा टिकट नदिएको अवस्थामा उजुरी गर्न सबैलाई आग्रह गरिएको छ ।

8p /fu

बताउँदै ग्यारेज संचालकहरूलाई जमेको पानी फाल्न अनुरोध गर्नुभयो । 'बागलुङ बजार भित्र रहेका ग्यारेजहरू वरपर बसोबास गर्नेहरूमा डेँगुको संक्रमण धेरै देखिएको छ,' शाखा प्रमुख खनालले भन्नुभयो, 'डेँगु नियन्त्रणको लागि ग्यारेजमा रहेका सवारी साधनका टायर हरूलाई पानी नपर्ने स्थानमा राख्नुपर्छ र टायरमा पानी जमेको भेटिएमा पानी फाल्नुपर्छ ।' डेँगु रोग रोकथाममा सहयोग गर्न ग्यारेज (वर्कसप) व्यवसायीहरूलाई खनालले आग्रह गर्नुभएको थियो ।

अन्तरक्रिया कार्यक्रममा उपस्थित वर्कसप व्यवसायीहरूले डेँगु रोग रोकथामको लागि सहयोग गर्ने प्रतिबद्धता जनाएका छन् । उनीहरूले वर्कसपमा रहेका टायरहरूमा पानी जमेको भेटिएमा पानी फाल्ने र पानी नपर्ने स्थानमा टायरहरू राख्ने प्रतिबद्धता व्यक्त गरे ।

डेङ्गी भाइरसको संक्रमण भएको तीन दिनदेखि चौध दिनपछि पछि यसको लक्षण आउने, टाउको दुख्ने, वान्ता हुने मांसपेशी तथा जोर्नीहरूमा पीडा हुने र छालामा एक प्रकारको रातो दाग देखिने शाखा प्रमुख खनालले जानकारी दिनुभयो । डेँगु रोग निको हुन दुईदेखि सात दिनसम्म लाग्ने उहाँको भनाई छ । केही विरामीहरूमा यो रोग डेङ्गी हेमोरेजिक फिबर विकसित भएर रक्तश्राव हुन्छ र ज्यान नै जोखिममा पर्न सक्छ

। यो अवस्थामा रक्तश्राव मात्र हुने नभई रगतमा प्लेटलेट्सको मात्रा कम हुने तथा रगतको प्लाज्मा खेर जाने हुन सक्दछ । अन्तरक्रिया कार्यक्रममा स्वास्थ्य शाखा प्रमुख खनालले कालाजार, स्कवटाइफस, औलो रोगको बारेमा सहजिकरण गर्नुभएको थियो । अन्तरक्रिया कार्यक्रमको संचालन बागलुङ नगरपालिका स्वास्थ्य शाखाका सि.अ.हे.व. डि.ली.प्रसाद आचार्यले गर्नुभएको थियो ।

afun^a

गोलअन्तरको सहज जित निकाल्दै सेमिफाइनलको यात्रा गरेको हो ।

बागलुङको लागि आयुस खड्काले ३ गोल (ट्याट्रिक) र निश्चल महतले एक गोल गरे । पहिलो हाफ गोलरहित बराबरीमा सकिएपनि बागलुङले दोस्रो हाफमा उत्कृष्ट खेल प्रस्तुत गर्दै सहज जित निकालेको हो ।

बागलुङको लागि खेलको ४२ औँ मिनेटमा गोल गर्दै आयुस खड्काले अग्रता दिलाएका थिए । खड्काले नै खेलको ४९ औँ मिनेटमा गोल गर्दै आफ्नो र टिमको अग्रता दोब्बर बनाए ।

बागलुङका निश्चल महतले खेलको ७१ औँ मिनेटमा गोल गर्दै अग्रता तेब्बर बनाएका थिए । आयुसले खेलको ७८ औँ मिनेटमा गोल गर्दै प्रतियोगितामा आफ्नो पहिलो ट्याट्रिक पुरा गरे ।

यहि जेठ २८ गते सम्म सञ्चालन हुने प्रतियोगिता गण्डकी प्रदेशका १० जिल्लाको सहभागिता रहेको छ ।

न क अ उ ट क । आधारमा सञ्चालित प्रतियोगिता अन्तरगत आईतबार सेमिफाइनल खेल हुनेछन् । बागलुङले फाइनल प्रवेशको लागि आईतबार पहिलो सेमिफाइनल खेलमा तनहुँसँग खेल्ने छ ।

u08sl kþz ; /sf/ s[if tyf eld Joj :yf dGqfno kf]v/f, gkfn

स्वस्थकर मासु खाऔं, जीवन बचाऔं !!!

df; 'af/ll
 - ofb /fvf}U e6bf al9 dfgj /fu? kzk65laf6 ; gJub5 .
 - lg/fuL kzk65L dfq}aw u/f} Ir:ofg ; lj wf ePsf]:j R5 / ; kn df; 'k; nj f6 dfq} df; 'vI/b u/f} .
 - ; Dej eP; Dd aw:yndf aw ul/Psf]kzk65Lsf]df; 'dfq}pkefu u/f} .
 - aw u/f} kzk65Lsf]lelof} / kn}f} /fd/L Joj :yfg u/f}j wzfnfsf]kn}f}nf0{; w} kfgLsf]>f]df gkn}nf} .
 - 5fnf ; lxt e6bf 5fnf /lxt df; 'j:f:Yosf nflu pkoQm}x65 e6g]s'/fsf]x}sf /fvf} df5f af/ll
 - df5fdf kf0g}Omega-3 fatty acid n}dfgl; s lasf; df ; xofu kbfp}gsf ; fy}anti-ageing sf nflu dxlj k0f{/; fogsf]?kdf k0fu ul/65 .
 - o; df le6fldg P / le6fldg la@ k'f' dfqdf kf065 .
 - d6sf la/fdln]; d} blgs @ k6s ; Dd df5fsf]pkefu ug{; Sb5g\
 - df5f vI/b ubf{; s} Dd lhj t df5f g}vI/b ubf{a} x65 .
 - tfhf df5f / af; l df5f 56b}pg]tl/sf ; a}pkef}n}hfg}f]ja} x65 .
 - tfhf df5fsf]luL; pHofnf]/ftf]x65 eg]af; l df5fsf]xsdf v}f]/ l; ufg nfu}f]h:tf] x65
 - ; fy}tfhf df5fsf]zl//df cfn}jlyRbf u8b} eg]af; l df5fsf]xsdf cfn} u8}f]8fd a:5
 c08f af/ll
 - ; Dk0f{kf}fs t]j sf]Ps kofs}h c08fsf]lgoldt ; jg u/f} .
 - kll6g, ^of6, le6fldg P, la, l8 tyf kn} kn} ; / ; hllgod sf]Pp6}e/kbf}>f]sf ?kdf c08fnf0{ln065 .
 - lbgf]b0}6f c08f ; jg ubf{zl//nf0{bl}gs rflxg}en08}c}fwf kll6g sf]kl/klt{x65 .
 - afnj f, uef]lt, ; Ts}l h:tf ; a}zfl//s cj:yfsf JolQmsf nflu c08f ; xh}kfr0 kll l6gsf]?kdf pknAw u/fpg ; ls65 .
 - df; 'e6bf ; ky d}lodf pknAw xg}ePsn}bl}gs pkefu ug{; ls65 .
 - kll6gsf]kofs}h c08f, bl}gs b06f vfgdf tfut / :kn}t{a9}5 ; w}; a}f]Hofgdf .
 f}kzk65L kll}sf]cflldotf cfn}sf]cfj ZoQm}